waterschap limburg

met de omgeving, voor de omgeving

BESLUIT WIJZIGING WERKINGSGEBIEDEN

KRW-Kwelgeulen als onderdeel van de Gebiedsontwikkeling Baarlo – Hout-Blerick

Zaaknummer: 2026-Z1027

waterschap limburg

met de omgeving, voor de omgeving

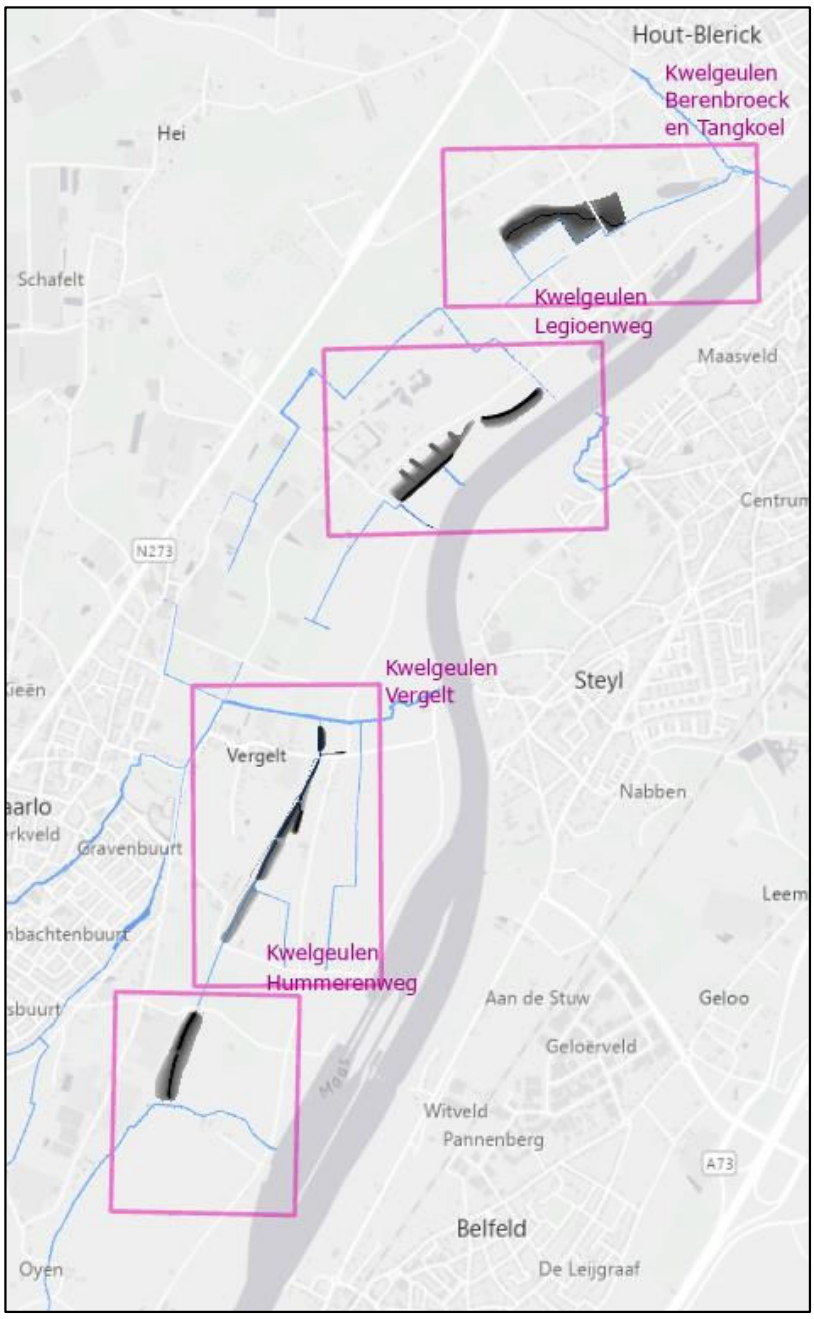
Inhoudsopgave

1. Aanleiding 3
2. Overwegingen 4
3. Conclusie 5
4. Besluit 5
5. Inhoudelijke wijzigingen 5
6. Ondertekening 7
7. Procedure 8
8. Afschrift 8
9. Rechtsmiddelen 8
10. Bijlagen 9

BESLUIT TOT AANPASSEN VAN DE WERKINGSGEBIEDEN

1. Aanleiding

Het dagelijks bestuur van Waterschap Limburg heeft op 29 september 2026 voor het deelproject de Kwelgeulen ingestemd met het voorgelegde Projectbesluit aan RWS als onderdeel van de Gebiedsontwikkeling Baarlo – Hout-Blerick in de gemeente Peel en Maas en Venlo.

Figuur 1
Overzicht projectgebied met locaties van de kwelgeulen ter hoogte van de Berenbroeck en Tangkoel, Legioenweg Vergelt en Hummerenweg

De aanleg van de kwelgeulen heeft consequenties voor de werkingsgebieden van Waterschap Limburg. De loop van de primaire oppervlaktewateren De Molen, De Brand, Donkerbemden en 2e Zijtak Donkerbemden moeten worden aangepast of verlegd.

Voor een juiste bescherming van het watersysteem is het nodig om de werkingsgebieden te wijzigen. Dit besluit gaat hierover.

2. Overwegingen

Het projectgebied in kwestie is gelegen in de gemeenten Peel en Maas en Venlo, tussen de kernen Baarlo en Hout-Blerick. Onderstaand volgt een korte toelichting op het project:

Op verzoek van Rijkswaterstaat onderzoekt en realiseert Waterschap Limburg binnen het Programma Baarlo – Hout-Blerick de haalbaarheid en aanleg van de kwelgeulen. Hierdoor sluit het aan bij het Programma Baarlo – Hout-Blerick. Het gaat hierbij om de aanleg van 5 kwelgeulen verspreid door het projectgebied. Het project loopt vooruit op, maar is geïntegreerd met, de geplande dijkversterking en -verlegging binnen het Hoogwaterbeschermingsprogramma (HWBP) van Waterschap Limburg. Daarnaast heeft de aanleg van de kwelgeulen een samenhang met het beekherstel Kwistbeek, aangezien één van de kwelgeulen op de Kwistbeek zal afwateren. De aanleg van kwelgeulen binnen het Programma Baarlo – Hout-Blerick is kansrijk op diverse locaties, met een mogelijke lengte van 4,8 kilometer. De maatregelen moeten uiterlijk op 31 december 2027 zijn uitgevoerd zodat aan de criteria van de Kaderrichtlijn Water (KRW) wordt voldaan.

Kwelgeulen zijn geulen die worden gevoed door kwelwater – grondwater dat uit hoger gelegen gebieden of terrassen, en soms uit de rivier zelf, naar de uiterwaarden stroomt. Ondiepe kwelgeulen langs terrasranden met kwalitatief goed grondwater zorgen voor een bijzondere waterkwaliteit en bieden leefruimte aan unieke flora en fauna. Daarmee leveren de kwelgeulen bij Baarlo – Hout-Blerick een waardevolle bijdrage aan het behalen van de ecologische doelstellingen van de KRW.

Bij het wijzigen van de werkingsgebieden is rekening gehouden met de volgende overwegingen:

- De Waterschapsverordening Waterschap Limburg (hierna: de waterschapsverordening) bevat regels met het oog op bescherming van het watersysteem. Onderdeel van de waterschapsverordening is een kaart (bijlage 1) met werkingsgebieden. Deze werkingsgebieden geven aan waar de betreffende regels van de waterschapsverordening gelden.
- De werkingsgebieden leveren in combinatie met de regels van de waterschapsverordening een bijdrage aan de publiekrechtelijke bescherming van het watersysteem.
- Het dagelijks bestuur is op grond van artikel 1.13 van de waterschapsverordening bevoegd de werkingsgebieden in bijlage 1 van de waterschapsverordening te wijzigen.
- De kwelgeulen worden in samenwerking met Rijkswaterstaat aangelegd. Een groot deel van het primair oppervlaktewater Donkerbemden moet voor de dijkversterking die ook onderdeel is van Programma Baarlo Hout-Blerick, wijken. De afwatering van Donkerbemden zal deels via de kwelgeulen van Vergelt verlopen. Om de doorstroming en afwatering van het al drassig buitendijks gebied te waarborgen, wordt werkingsgebied ‘primair water’ via de kwelgeulen gelegd: een hypotherisch vlak van 7 meter breed in de lengte van de kwelgeulen.

- Door de herinrichting van de Kwistbeek (een ander project van het Programma Baarlo Hout-Blerick) wordt de afwatering van Donkerbemden van de Kwistbeek naar De Meer verlegd. Deze verlegging wordt in het kader van het project Kwistbeek gerealiseerd. Daarom wordt de desbetreffende wijziging van de werkingsgebieden met een separaat besluit gekoppeld aan het projectbesluit vastgesteld (2026-Z875).
- Bescherming van het watersysteem is inclusief het bijbehorende onderhoudspad;
- Na realisatie komen de kwelgeulen in beheer en onderhoud bij Rijkswaterstaat, met uitzondering van kwelgeul Tangkoel. Kwelgeul Tangkoel komt in beheer bij van Stichting Limburgs Landschap, net zoals de Tangkoel dat de afgelopen jaren is geweest. Voor een juiste publiekrechtelijke bescherming van het watersysteem is het van belang dat het watersysteem op een correcte manier op de werkingsgebieden van de waterschapsverordening zijn aangegeven.
- Als gevolg van de projectbesluit is het nodig om de werkingsgebieden te wijzigen.
- De te wijzigen werkingsgebieden vervallen na realisatie van de activiteiten zoals opgenomen in het projectbesluit.

3. Conclusie

Op grond van de overwegingen bestaan er geen bezwaren tegen het wijzigingen van de werkingsgebieden behorende bij de waterschapsverordening.

4. Besluit

Gelet op de bepalingen van de Omgevingswet, de Omgevingsverordening Limburg, de besluiten Omgevingsrecht, de Omgevingsregeling, de waterschapsverordening, de Waterschapswet, de Algemene wet bestuursrecht (Awb) en de hieronder vermelde overwegingen, besluit het dagelijks bestuur als volgt:

a. de werkingsgebieden in de waterschapsverordening conform de bijgevoegde tekening (bijlage 1) te wijzigen:
   - primair water;
   - primair water of een zone van 2 meter eromheen;
   - kernzone van het oppervlaktewater of een buffer van 0,5 meter eromheen;
   - profiel van vrije ruimte;
   - oppervlaktewater met een lage basisafvoer;
   - traject dat niet is opgenomen op de kaarten kanovaren; en
   - watergangen anders dan de trajecten I tot en met V van de Roer en Hambeek.

b. de werkingsgebieden die komen te vervallen, worden pas in de waterschapsverordening verwijderd als de werkzaamheden zoals benoemd in projectbesluit met het kenmerk 2022-Z12201 zijn uitgevoerd.

5. Inhoudelijke wijzigingen

In het gebied ten oosten van Baarlo en Hout-Blerick en ten westen van de Maas worden vijf kwelgeulen aangelegd: ter hoogte van Beerenbroek en Tangkoel, Legioenweg, Vergelt en de Hummerenweg. Deze vormen samen een netwerk van natte natuur langs de Maas. De kwelgeulen worden ingepast in het landschap, bijvoorbeeld door de aanleg van flauwe oevers en moeraszones.

Hierdoor ontstaat er een gevarieerd afwisselend leefgebied. Ook komen er wandelpaden, zodat iedereen van de nieuwe natuur kan genieten. De aanleg van de kwelgeulen hoort bij de bredere gebiedsontwikkeling van het laagterras Baarlo – Hout-Blerick aan de westkant van de Maas in Noord-Limburg.

Het projectbesluit KRW-Kwelgeulen Baarlo – Hout-Blerick, dat aanleiding geeft tot aanpassing van de werkingsgebieden, wordt door RWS vastgesteld. In dit projectbesluit zijn de achtergronden en consequenties van het plan uitvoerig beschreven. Dit projectbesluit ziet toe op de uitvoering van de KRW-maatregel aanleg van kwelgeulen, als onderdeel van de Gebiedsontwikkeling Baarlo – Hout-Blerick.

De Gebiedsontwikkeling Baarlo – Hout-Blerick KRW-Kwelgeulen bestaat uit:

- de aanleg van een kwelgeul Hummerenweg:
  Op de plek van de oorspronkelijke restgeul van de Maas wordt een kwelgeul in twee compartimenten aangelegd. De kwelgeul zal via een sloot op een tussengelegen landbouwperceel op de kwelgeul Vergelt afwateren.
- de aanleg van een kwelgeul Vergelt:
  Op de plek van de oorspronkelijke restgeul van de Maas wordt tussen Aan Hoogendries en de Kwistbeek een kwelgeul in vier compartimenten aangelegd. Drie kwelgeulcompartimenten staan in verbinding met elkaar door een overstroomdrempel. Na de duiker onder de weg ‘Vergelt’ door wordt het water via een sloot onder de weg ‘Brangk’ door richting de Kwistbeek geleid. Het noordelijke kwelgeulsegment watert hier ook op af.
- de aanleg van een kwelgeul Legioenweg in twee compartimenten:
  De kwelgeul volgt het verloop van de oorspronkelijke restgeul in het gebied. Het zuidelijke compartiment wordt aangelegd op de plek van de huidige sloot ‘De Brandt’ en watert af op de Maas via de bestaande afwateringssloot. Het water van de agrarische percelen ten zuiden van de kwelgeul wordt via een nieuwe afwateringssloot rechtstreeks naar de Maas geleid.
- de aanleg van een kwelgeul Beerenbroek, langs de nieuw te realiseren waterkering tussen het Retekuulke en de Tangkoel:
  Het watersysteem ‘De Molen’ zal gedeeltelijk worden gedempt en omgelegd, langs de weg ‘Beerenbroek’ en volledig gescheiden van de kwelgeul. De kwelgeul sluit via een overstroomdrempel (NAP + 15,9 meter) aan op de bestaande watergang ‘De Molen’ ten zuiden van de Tangkoel.
- de aanleg van een kwelgeul op locatie Tangkoel:
  De huidige visvijver wordt omgevormd tot kwelgeul. Ten oosten van de Tangkoel zal de verbindingssloot met de Springbeek, het Ven, worden gedempt en de stuw worden verwijderd.

Na realisatie komen kwelgeulen de Hummerenweg, Vergelt, Legioenweg, Beerenbroek in beheer en onderhoud bij Rijkswaterstaat. Kwelgeul Tangkoel is en blijft in onderhoud en beheer bij van Stichting Limburgs Landschap.

De kwelgeulen worden niet in als zodanig de werkingsgebieden van Waterschap Limburg opgenomen. Wel worden er tal maatregelen in het watersysteem van Waterschap Limburg gerealiseerd die consequenties hebben voor het functioneren van dat watersysteem, namelijk:
- gedeeltelijk verleggen van het primaire oppervlaktewater 'Donkerbemden';
- verkorten en op de nieuwe loop van Donkerbemden laten aansluiten van het primair oppervlaktewater '2e Zijtak Donkerbemden';
- gedeeltelijk verleggen van het primaire oppervlaktewater 'De Brandt';
- gedeeltelijk verleggen van het primaire oppervlaktewater 'De Molen'.

De volgende werkingsgebieden worden gewijzigd als gevolg van het initiatief:
- werkingsgebied "primair water";
- werkingsgebied "primair water of een zone van 2 meter eromheen";
- werkingsgebied "kernzone van het oppervlaktewater of een buffer van 0,5 meter eromheen";
- werkingsgebied "oppervlaktewater met een lage basisafvoer";
- werkingsgebied "profiel van vrije ruimte";
- werkingsgebied "traject dat niet is opgenomen op de kaarten kanovaren"; en
- werkingsgebied "watergangen anders dan de trajecten I tot en met V van de Roer en Hambeek".

Voor een juiste bescherming van het watersysteem is het wenselijk de werkingsgebieden aan te passen als gevolg van de geplande werkzaamheden.

De wijziging van de werkingsgebieden is weergegeven in de bij dit besluit behorende tekening (bijlage 1).

6. Ondertekening

Het dagelijks bestuur van Waterschap Limburg,
namens deze,

07-10-2026
H.C. Branderhorst
waarnemend secretaris-directeur

14-10-2026
S.M.M. Borgers
dijkgraaf

7. Procedure

Op basis van de Inspraakverordening van het dagelijks bestuur van Waterschap Limburg is het besluit tot aanpassen van de werkingsgebieden overeenkomstig het bepaalde in afdeling 3.4 van de Awb voorbereid.

Het ontwerpbesluit heeft met de bijbehorende stukken overeenkomstig het bepaalde in afdeling 3.4 van de Awb van 20 mei 2026 tot 30 juni 2026 voor een periode van 6 weken ter inzage gelegen.

Ondanks de relatie tussen dit besluit en het projectbesluit moesten er tegen beide ontwerpbesluiten (het projectbesluit en het besluit tot wijziging van de werkingsgebieden) aparte zienswijzen worden ingediend. Beide ontwerpbesluiten hebben namelijk betrekking op verschillende aspecten en zijn gebaseerd op verschillende wet- en regelgeving. Dit besluit tot wijziging van de werkingsgebieden valt niet onder de projectprocedure Omgevingswet maar is in verband met het bieden van duidelijkheid richting omgeving gelijktijdig met het projectbesluit bekendgemaakt.

Er zijn gedurende de inzageperiode geen zienswijzen op het ontwerpbesluit wijziging werkingsgebieden naar voren gebracht. Het besluit is niet gewijzigd ten opzichte van het ontwerpbesluit.

Dit wijzigingsbesluit is gekoppeld aan het projectbesluit KRW-Kwelgeulen van Rijkswaterstaat. In het projectbesluit worden de inhoudelijke consequenties van het aanleggen van de KRW-Kwelgeulen beschreven. In dit besluit tot wijziging van de werkingsgebieden worden de gevolgen voor de werkingsgebieden beschreven (bijlage 1 van de waterschapsverordening) als gevolg van de uitvoering van het projectbesluit. De werkingsgebieden zijn bepalend voor het toepassing van de in de waterschapsverordening opgenomen verboden en plichten. Zij leveren een bijdrage aan de publiekrechtelijke bescherming van het watersysteem. Om de invloed van de wijziging inzichtelijk te maken, zijn beide procedures gelijktijdig doorlopen.

8. Afschrift

Een afschrift van dit besluit wijziging werkingsgebieden is verzonden aan:
- Gemeente Peel en Maas, Postbus 7088, 5980 AB te Panningen (info@peelenmaas.nl);
- Gemeente Venlo, Postbus 3434, 5902 RK te Venlo (info@venlo.nl);
- Rijkswaterstaat, Postbus 2232, 3500 GE te Utrecht;
- Provincie Limburg, Postbus 5700, 6200 MA te Maastricht (info@limburg.nl).

9. Rechtsmiddelen

Tegen het definitieve besluit kan geen beroep worden ingesteld, omdat sprake is van een wijziging van de Waterschapsverordening (besluit van algemene strekking).

De wijziging van de werkingsgebieden in de waterschapsverordening treedt 8 dagen na bekendmaking van het definitieve besluit in werking.

waterschap limburg

met de omgeving, voor de omgeving

10. Bijlagen

Bijlagen behorende bij besluit wijziging werkingsgebieden waterschapsverordening met kenmerk 2026-Z1027:

1. Tekening wijziging werkingsgebieden Kwelgeulen 2026-Z1027-W_Definitief (documentnummer WLDOC-1663486819-411693)

Digitaal verzegeld door Zynyo B.V.
Datum: 14-10-2026 09:40 CEST
Document ID:
d6723bec-2dd7-43f5-97e7-507e0320dd4a